

D E C I Z I E

25 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Oleg Sternioală

Judecătorii – Iurie Bejenaru, Mariana Pitic,

Iuliana Oprea, Valeriu Doagă,

examinând recursul declarat de reprezentantul terțului poprit societatea comercială „Decormax-SBB” societate cu răspundere limitată, avocatul Aureliu Scorțescu împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2017,

adoptată în cauza civilă intentată la cererea depusă de lichidatorul societății cu răspundere limitată „Artasbocem”, în procedura falimentului, administratorul autorizat Alexandru Verdeș împotriva societății comerciale „Decormax-SBB” societate cu răspundere limitată cu privire la validarea popririi și încasarea datoriei în sumă de 699 977,21 de lei,

c o n s t a ț ă

La 21 octombrie 2015, banca comercială „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” societate pe acțiuni a depus cerere introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate față de debitorul societatea cu răspundere limitată „Artasbocem” (denumirea prescurtată SRL „Artasbocem”).

Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 22 octombrie 2015, a admis spre examinare cererea introductivă și a aplicat măsuri de asigurare de rigoare, desemnând în funcția de administrator provizoriu al SRL „Artasbocem”, administratorul autorizat Alexandru Verdeș.

Curtea de Apel Chișinău, prin hotărârea din 08 februarie 2016, a constatat insolabilitatea debitorului SRL „Artasbocem” și a intentat procesul de insolabilitate față de aceasta, desemnând ca administrator al insolabilității al SRL „Artasbocem”, administratorul autorizat Alexandru Verdeș.

La 04 iulie 2017, lichidatorul SRL „Artasbocem”, în procedura falimentului, administratorul autorizat Alexandru Verdeș a depus cerere cu privire la validarea popririi înființată față de societatea comercială „Decormax-SBB” societate cu răspundere limitată (denumirea prescurtată SC „Decormax-SBB” SRL), prin care a solicitat validarea popririi și încasarea datoriei în sumă de 699 977,21 de lei (f.d. 1-3).

În motivarea cererii de validare a popririi, lichidatorul a menționat că, în rezultatul restabilirii actelor financiar-contabile ale debitorului insolubil, a constatat că în urma relațiilor comerciale între SRL „Artasbocem” și SC „Decormax-

SBB”SRL ce au avut loc în anul 2014, ultima a acumulat față de prima o datorie în sumă totală de 699 977,21 de lei.

Astfel, în vederea înființării popririi, la 12 iunie 2017, a expediat în adresa SC„Decormax-SBB” SRL somație prin care a adus la cunoștință despre înființarea popririi și a solicitat achitarea datoriilor în termen de 5 zile, de la data comunicării popririi, în contul de acumulare a lichidatorului. Însă, scrisoarea prin care a fost expediată somația nu a fost înmănată destinatarului și a fost returnată cu mențiunea factorului poștal „necunoscut”.

Lichidatorul relevă că adresa de expediere a somației coincide cu sediul terțului poprit înregistrat la Camera Înregistrării de Stat. Respectiv, consideră notificarea legal efectuată.

Curtea de Apel Chișinău, prin hotărârea din 19 octombrie 2017 (f.d. 28, 29-32), a admis cererea și a validat poprirea SRL „Artasbocem” față de terțul poprit SC„Decormax-SBB” SRL, încasând de la terțul poprit SC „Decormax-SBB” SRL în beneficiul SRL „Artasbocem” suma de 699 977,21 de lei și în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 20 999,31 de lei.

În consolidarea soluției adoptate, instanța de insolabilitate a invocat dispozițiile art. 126 alin. (1), (2), (5), (8), (9) și (11) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012; art. 513 alin. (1) și art. 572 din Codul civil.

Referitor la circumstanțele cauzei, Curtea de apel a conchis că, prin facturile fiscale seria FB nr. 4314912 din 10 ianuarie 2014, seria FB nr. 4314911 din 20 ianuarie 2014, seria FB nr. 4314920 din 14 ianuarie 2014, seria FB nr. 4314913 din 03 februarie 2014, seria FB nr. 4314914 din 05 februarie 2014, seria FB nr. 4314915 din 06 februarie 2014, seria FB nr. 4314916 din 12 februarie 2014, seria FB nr.4314917 din 23 februarie 2014, seria FB nr. 4314923 din 03 martie 2014, seria FB nr. 4314924 din 05 martie 2014 și seria FB nr. 4314926 din 07 martie 2014 se confirmă faptul că debitorul insolubil SRL „Artasbocem” a livrat terțului poprit SC„Decormax-SBB” SRL, iar ultima a primit marfă în valoare totală de 699 977,21 de lei. Iar, conform actului de verificare a decontărilor reciproce, SC „Decormax-SBB” SRL înregistrează o datorie restantă față de SRL „Artasbocem” în sumă totală de 699 977,21 de lei.

La 28 februarie 2018, reprezentantul terțului poprit SC „Decormax-SBB” SRL, avocatul Aureliu Scorțescu a declarat recurs împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2017, prin care solicită admiterea cererii, repunerea în termenul de prescripție pentru înaintarea recursului și casarea hotărârii recurate, cu trimiterea cauzei spre rejudecare (f.d. 40-42).

În argumentarea recursului menționează că, în pofida obligației de a comunica participanților la proces actele de procedură, instanța de insolabilitate nu a asigurat citarea legală a terțului poprit. Or, deși citația expediată de Curtea de Apel Chișinău nu a fost înmănată destinatarului SC „Decormax-SBB” SRL și a fost returnată cu mențiunea factorului poștal că destinatarul este plecat de la adresa indicată pe plic, instanța de insolabilitate a examinat cauza în lipsa terțului poprit.

Reprezentantul recurenteii opinează că, prin examinarea cauzei în lipsa terțului poprit, instanța de insolabilitate i-a îngrădit dreptul de a formula, argumenta și dovedi poziția în proces.

Subsecvent, menționează că despre hotărârea Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2017, terțul poprit a aflat doar la 09 februarie 2018, când a primit înștiințare de la executorul judecătoresc și respectiv când deja era intentată procedura de executare silită a acestei hotărâri. Prin urmare, consideră că în speță sunt temeiuri juste de a aplica art. 116 din Codul de procedură civilă și a repune în termen cererea de recurs.

Ab initio, Colegiul decelează că, în conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Dispozițiile articolului 356 din Codul de procedură civilă statuează că, cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvenței.

Conform prevederilor art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Coroborând dispozițiile art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței cu art. 111 alin.(3) din Codul de procedură civilă și regulile de declarare a recursului consemnate în Capitolului XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs consideră că, în speță, termenul de demarare a căii de atac începe să curgă în ziua imediat următoare datei comunicării încheierii judecătorești.

Prin urmare, Colegiul conchide inoportunitatea soluționării cererii reprezentantului recurente cu privire la repunerea în termen a cererii de recurs, or, în speță, calea de atac în ordine de recurs se consideră a fi demarată în interiorul termenului legal, deoarece din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul comunicării actului de dispoziție recurat.

În conformitate cu dispozițiile art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Articolul 444 din Codul de procedură civilă consemnează că, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea litigiilor ce țin de aplicarea Legii insolvenței din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de reprezentantul terțului poprit SC „Decormax-SBB” SRL, avocatul Aureliu Scorțescu urmează a fi admis, casată hotărârea Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2017, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, din motivele expuse infra.

Conform art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de

apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs;

Materialele cauzei atestă că, prin somația din 12 iunie 2017, lichidatorul SRL „Artasbocem”, în procedura falimentului, administratorul autorizat Alexandru Verdeș a înființat față de debitorul SC „Decormax-SBB” SRL poprirea în sumă de 699 977,21 de lei și a solicitat achitarea datoriilor în termen de 5 zile, de la data comunicării popririi, în contul de acumulare a lichidatorului (f.d. 6).

Conform procesului-verbal întocmit de Oficiul Poștal Chișinău-23 la 30 iunie 2017, corespondența expediată de administratorul autorizat Alexandru Verdeș nu a fost înmănată destinatarului SC „Decormax-SBB” SRL, drept motiv fiind menționat „necunoscut” (f.d. 7).

Astfel, la 04 iulie 2017, lichidatorul SRL „Artasbocem”, în procedura falimentului, administratorul autorizat Alexandru Verdeș a depus cerere cu privire la validarea popririi înființată față de SC „Decormax-SBB” SRL, prin care a solicitat validarea popririi și încasarea datoriei în sumă de 699 977,21 de lei (f.d. 1-3).

Curtea de Apel Chișinău, prin hotărârea din 19 octombrie 2017 (f.d. 28, 29-32), a admis cererea și a validat poprirea SRL „Artasbocem” față de terțul poprit SC „Decormax-SBB” SRL, încasând de la terțul poprit SC „Decormax-SBB” SRL în beneficiul SRL „Artasbocem” suma de 699 977,21 de lei și în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 20 999,31 de lei.

Verificând legalitatea actului de dispoziție recurat, prin prisma argumentelor expuse în cererea de recurs, completul specializat pentru examinarea litigiilor ce țin de aplicarea Legii insolvenței din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că acesta a fost emis cu încălcarea normelor de drept material și procedural pertinente, precum și cu neelucidarea multiaspectuală a circumstanțelor cauzei.

În debutul analizei legalității și temeiniciei hotărârii instanței de insolvență, Colegiul considera necesar de a evidenția faptul că speța dedusă judecării este guvernată de prevederile art. 126 din Legea insolvenței.

Astfel, conform alin. (1) al acestui articol, sunt supuse urmăririi silite prin poprire mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile corporale care sunt datorate debitorului ori sunt deținute în numele său de un terț sau pe care acesta din urmă i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente. De asemenea, pot fi poprite bunurile mobile corporale ale debitorului deținute de un terț în numele lui și creanța cu termen ori sub condiție. În acest caz, poprirea nu va putea fi executată decât după ajungerea la termen ori de la data îndeplinirii condiției.

Alineatul (2) al aceluiași articol consemnează că, poprirea se înființează prin somație a administratorului insolvenței/lichidatorului și se comunică terțului menționat la alin. (1) împreună cu o copie certificată de pe hotărârea de intentare a procedurii de insolvență/faliment asupra debitorului.

Aderent, alin. (3) prescrie că, prin somație se va pune în vedere terțului, care devine, potrivit alin. (1), terț poprit, interdicția de a plăti fără acordul administratorului insolvenței/ lichidatorului sumele de bani sau de a transmite bunurile mobile pe care le datorează debitorului ori pe care i le va datora, declarându-le indisponibilizate. De la data comunicării somației de înființare a popririi și pînă la

achitarea integrală a obligațiilor, inclusiv pe perioada suspendării urmăririi silite prin poprire, terțul poprit nu va face nicio altă plată sau operațiune care ar putea diminua bunurile indisponibilizate. Orice operațiune efectuată cu aceste sume sau bunuri după data comunicării somației de înființare a popririi este nulă. Când se popresc sume cu scadențe succesive, indisponibilizarea se întinde nu numai asupra sumelor ajunse la scadență, ci și asupra celor exigibile în viitor. Indisponibilizarea se întinde și asupra fructelor civile ale creanței poprite, și asupra oricăror alte accesorii născute chiar după înființarea popririi.

Conform alin. (9) și (11), dacă terțul poprit nu își îndeplinește obligațiile ce îi revin pentru efectuarea popririi, administratorul insolvenței/lichidatorul, în cel mult o lună de la data la care terțul poprit trebuia să consemneze ori să plătească suma datorată, poate sesiza instanța de insolvență în vederea validării popririi. Dacă din probele administrate rezultă că terțul poprit îi datorează sume de bani debitorului, instanța de insolvență va adopta o hotărâre de validare a popririi, prin care va încasa de la terțul poprit suma datorată debitorului, iar în caz contrar, va decide desființarea popririi. Poprirea înființată asupra unei creanțe cu termen sau sub condiție poate fi validată, dar hotărârea nu poate fi executată decât după ajungerea creanței la termen sau la data îndeplinirii condiției, după caz. Dacă sumele sunt datorate periodic, poprirea se validează atât pentru sumele ajunse la scadență, cât și pentru cele care vor fi scadente, în ultimul caz validarea producându-și efectele numai la data când sumele devin scadente.

Așadar, sensul autentic al dispoziției art. 126 din Legea insolvenței, determinat din perspectiva interpretării logico-gramaticale și sistemice, denotă faptul că poprirea este o procedură în care debitorul poate urmări sumele de bani sau bunurile ce-i sunt datorate sau deținute de o terță persoană. Deci, urmăririi silite prin poprire sunt supuse mijloacele bănești care sunt datorate debitorului în temeiul unor raporturi juridice.

Prin urmare, poprirea urmează a fi probată în condițiile prevăzute unei proceduri contencioase în cadrul căreia debitorul insolvent trebuie să facă dovada existenței creanței pe care o are împotriva terțului poprit, deoarece poprirea în sine are drept scop valorificarea masei debitoare întru onorarea obligațiilor de plată.

Astfel, debitorul insolvent urmează să demonstreze faptul că pretinsa creanță întrunește trei condiții cumulative, să fie *certă*, adică fermă și să nu trezească dubii; *lichidă*, adică într-un quantum determinat; și *exigibilă*, adică ajunsă la scadență.

În această ordine de idei, ținând cont de specificul obiectului acțiunii în cauza dedusă judecătii, și analizând memoriul conținut în hotărârea instanței de insolvență în coraport cu suportul probator prezent la materialele cauzei, Colegiul ajunge la concluzia că instanța de insolvență nu a elucidat circumstanțele importante ale cauzei, iar aprecierea dată probelor fiind una arbitrară.

Or, din cuprinsul hotărârii Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2017 rezultă că probele care au format poziția instanței de insolvență cu privire la soluția emisă sunt: facturile fiscale seria FB nr. 4314912 din 10 ianuarie 2014, seria FB nr. 4314911 din 20 ianuarie 2014, seria FB nr. 4314920 din 14 ianuarie 2014, seria FB nr. 4314913 din 03 februarie 2014, seria FB nr. 4314914 din 05 februarie 2014, seria FB nr. 4314915 din 06 februarie 2014, seria FB nr. 4314916 din 12 februarie 2014, seria FB nr.4314917 din 23 februarie 2014, seria FB nr. 4314923 din

03 martie 2014, seria FB nr. 4314924 din 05 martie 2014 și seria FB nr. 4314926 din 07 martie 2014 (care în opinia instanței inferioare confirmă faptul că debitorul insolubil SRL „Artasbocem” a livrat terțului poprit SC „Decormax-SBB” SRL, iar ultima a primit marfă în valoare totală de 699 977,21 de lei); precum și actul de verificare a decontărilor reciproce între SRL „Artasbocem” și SC „Decormax-SBB” SRL (care în opinia instanței inferioare confirmă faptul că terțul poprit înregistrează o datorie restantă față de SRL „Artasbocem” în sumă totală de 699 977,21 de lei).

Însă, în urma studierii procesului-verbal al ședinței de judecată din 19 octombrie 2017 (f.d. 26-27), în cadrul căreia s-a examinat cererea de validare a popririi SRL „Artasbocem” față de SC „Decormax-SBB” SRL, se constată faptul că instanța de insolabilitate nu a supus cercetării și verificării în cadrul cercetării judecătorești suportul probator prezent la dosar.

În acest sens, instanța de recurs vădește că nu poate fi acceptată simpla consemnare a fazei procesuale în procesul-verbal al ședinței de judecată fără a supune înscrisurile unei cercetări prin citirea acestora în ședință de judecată, prezentarea acestora participanților la proces și reprezentanților, cu consemnarea acestui act de procedură în procesul-verbal al ședinței de judecată. La caz, articolul 274 din Codul de procedură civilă stabilește exhaustiv în alin. (2) lit. i) că în procesul-verbal al ședinței de judecată se indică faptul că s-a dat citire înscrisurilor, datele examinării la fața locului a probelor materiale, că s-au ascultat și vizionat înregistrările audio-video.

Prin urmare, Colegiul apreciază ca fiind lipsită de substanță concluzia instanței de insolabilitate precum că „... materialele anexate la dosar demonstrează cu certitudine faptul relațiilor economice dintre agenții economici sus-menționați și respectiv existența datoriei terțului poprit SC „Decormax-SBB” SRL față de SRL „Artasbocem”.

Instanța de recurs opinează că, instanța de insolabilitate nu se poate expune asupra existenței datoriei terțului poprit SC „Decormax-SBB” SRL față de SRL „Artasbocem” în valoare de 699 977,21 de lei fără a cerceta în acest sens probe pertinente și concludente administrate de lichidatorul debitorului insolubil, ce ar confirma această datorie, precum și faptul că ea este certă, lichidă și exigibilă.

Mai mult decât atât, Colegiul învederează că instanța de insolabilitate a lăsat fără apreciere faptul că actul de verificare a decontărilor reciproce între SRL „Artasbocem” și SC „Decormax-SBB” SRL (f.d. 5) a fost semnat unilateral, doar de către SRL „Artasbocem”, iar terțul poprit nu a confirmat, prin semnarea acestui act, existența datoriilor sale față de debitorul insolubil. Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău trebuia să verifice dacă prezentul act de verificare a decontărilor reciproce a fost expedit în adresa SC „Decormax-SBB” SRL pentru confirmare și contrasemnare.

Totodată, este notabil faptul că acest act de verificare a decontărilor reciproce conține informații cu privire la presupusa situație economico-financiară între litiganți doar până în data de 31 martie 2016, pe când poprirea a fost înființată peste două luni – la 08 iunie 2016. Respectiv, întru identificarea existenței datoriei și a altor obligații pecuniare ale debitorului față de creditor și a cuantumului acestora la data înființării popririi, instanța de insolabilitate avea obligația pozitivă de a solicita reclamantului

prezentarea unui extras de cont INV-9 „Extras de cont” și/sau a actului de verificare a decontărilor reciproce, cu calculele desfășurate ale creanțelor și sumelor decontate, și care să fie *confirmate prin contrasemnarea acestuia de către ambele părți*.

Or, conform pct. 72 din Regulamentul privind inventarierea, aprobat prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 60 din 29 mai 2012, soldurile efective ale creanțelor și datoriilor trebuie să fie confirmate prin extrase de conturi INV-9 „Extras de cont” (Anexa 13) și/sau acte de verificare a decontărilor reciproce. Extrasul de cont se întocmește și se remite entităților pentru confirmare. Entitățile care primesc extrasele de cont sînt obligate să confirme în decurs de 5 zile lucrătoare din ziua primirii acestora soldul creanței/datoriei și să comunice obiecțiile lor.

În această ordine de idei, instanța de recurs evocă faptul că, prin prisma principiului nemijlocirii și oralității dezbaterilor judiciare consemnat la articolul 25 din Codul de procedură civilă, instanța inferioară trebuia să cerceteze direct și nemijlocit înscrisurile prezente la materialele cauzei, iar cu titlu de consecință, avea obligația pozitivă de a emite hotărârea judecătorească numai în temeiul probelor cercetate și verificate în ședință de judecată, precum și a circumstanțelor constatate strict în baza acestor probe.

Astfel, ipoteza relevantă și faptul că instanța inferioară nu a cercetat suportul probator prezent la materialele cauzei, scoate în evidență caracterul reprehensibil al concluziei instanței de insolvabilitate cu privire la faptul că „...materialele anexate la dosar demonstrează cu certitudine faptul relațiilor economice dintre agenții economici sus-menționați și respectiv existența datoriei terțului poprit SC„Decormax-SBB”SRL față de SRL „Artasbocem”.

Cu titlu subsecvent, Colegiul desprinde că la judecarea cererii de validare a popririi, instanța de insolvabilitate a încălcat și normele de drept procedural, deoarece nu a asigurat comunicarea actelor de procedură terțului poprit.

Or, conform art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Prin prisma art. 101 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța înștiințează prin citație participanții la proces, martorii, experții, specialiștii și interpreții privitor la locul, data și ora ședinței de judecată sau la locul, data și ora efectuării unor acte de procedură.

Subsecvent, articolul 105 din Codul de procedură civilă consemnează la alineatul (1) că, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței.

În condițiile speței, instanța de recurs remarcă faptul că, instanța de insolvabilitate într-adevăr a expediat terțului poprit, la sediul din str. Uzinelor, 169, mun.Chișinău, copia cererii de validare a popririi împreună cu citația pentru ședința de judecată din 19 octombrie 2017, ora 10.40 (f.d. 22-23). Conform procesului-verbal

al Oficiului Poștal Chișinău-23 din 12 septembrie 2017, adresa nu a putut fi înmănată destinatarului din motiv că acesta a plecat.

La capitolul dat, Colegiul subliniază că sediul unei persoane juridice nu poate fi considerat necunoscut, deoarece datele Registrului de stat al persoanelor juridice sunt accesibile oricărei persoane, iar în conformitate cu art. 67 din Codul civil, persoana juridică are un sediu, indicat în actele de constituire. Stabilirea și schimbarea sediului sînt opozabile terților din momentul înregistrării de stat. Adresa poștală a persoanei juridice este cea de la sediu. Persoana juridică poate avea și alte adrese pentru corespondență. Toate documentele și scrisorile intrate la sediu se consideră recepționate de către persoana juridică. Persoana juridică este obligată să publice un aviz în „Monitorul Oficial al Republicii Moldova” despre modificarea sediului sub sancțiunea plății de daune-interese.

Astfel, odată ce adresa expediată către SC „Decormax-SBB” SRL nu a fost înmănată din motiv că aceasta a plecat de la sediul din str. Uzinelor, 169, mun.Chișinău, instanța de insolabilitate trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a afla sediul terțului poprit, inclusiv și prin obligarea lichidatorului SRL „Artasbocem” de a prezenta extras din Registrul de stat al persoanelor juridice cu informații actualizate la ziua judecării cauzei.

Conjunctura relevată certifică faptul că prin examinarea cererii de validare a popririi în lipsa terțului poprit, în situația în care instanța de insolabilitate nu a întreprins toate măsurile necesare întru stabilirea sediului acestuia, SC „Decormax-SBB” SRL i s-a adus o violare a principiilor contradictorialității părților în proces și disponibilității în drepturi a participanților la proces.

Or, în conformitate cu art. 26 alin. (2) din Codul de procedură civilă, contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu pricina dată judecării și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței. Iar, conform art. 27 alin. (1) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Prin urmare, se deduce că la judecarea cererii de validare a popririi, terțul poprit SC „Decormax-SBB” SRL a fost lipsit de posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege de sine stătător modalitățile și mijloacele susținerii acestei poziții, de a-și expune opinia asupra problemei examinate și de a-și expune punctul de vedere asupra acesteia.

Corelând ipotezele relevate la normele legale precitate, Colegiul ajunge la concluzia că instanța de insolabilitate nu a verificat probele administrate de lichidatorul SRL „Artasbocem”, în procedura falimentului, prin prisma dispozițiilor art. 126 din Legea insolabilității în raport cu art. 118 și art. 130 din Codul de procedură civilă, precum și a încălcat caracterul contradictoriu al procesului. Astfel, hotărârea recurată fiind apreciată de instanța de recurs ca neîntemeiată, dictată de

concluzii nemotivate și care nu cuprinde memoriul care în final a format convingerea instanței de insolvabilitate cu privire la soluția adoptată.

La caz, instanța de recurs învederează că motivarea este un element esențial al hotărârii judecătorești, o puternică garanție a imparțialității judecătorului și a calității actului de justiție, precum și o premisă a exercitării corespunzătoare de către instanța superioară a atribuțiilor de control judiciar de legalitate și temeinicie. Obligativitatea motivării hotărârilor judecătorești constituie o condiție a procesului echitabil, exigență a art. 239 din Codul de procedură civilă și art. 6 alin. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

La capitolul legalității hotărârilor instanței de judecată, jurisprudența CtEDO în repetate rânduri a statuat necesitatea motivării hotărârilor instanței, unde funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. CtEDO a menționat că, este motivată în mod corespunzător o decizie care permite părților să facă uz efectiv de dreptul lor de a face apel (*Hirvisaari împotriva Finlande*).

CtEDO în practica sa constantă a menționat că, dreptul la un proces echitabil, garantat de art.6 §1 din Convenție, include printre altele dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră pertinente pentru cauza lor. Întrucât Convenția nu are drept scop garantarea unor drepturi teoretice sau iluzorii, ci drepturi concrete și efective (*Artico împotriva Italiei*), acest drept nu poate fi considerat efectiv decât dacă aceste observații sunt în mod real ascultate, adică în mod corect examinate de către instanța sesizată. Altfel spus, art. 6 implică mai ales în sarcina instanței obligația de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor și al elementelor de probă ale părților, cel puțin pentru a le aprecia relevanța (*Perez împotriva Franței, Van der Hurk împotriva Olandei*).

În speță, este evident că constatările instanței de insolvabilitate nu conțin o argumentare clară, bazată pe suportul probator existent la materialele cauzei, din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției emise, astfel încât instanța de recurs fiind în dificultate de a exercita controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea soluției adoptate.

Din considerentele menționate supra și având în vedere faptul că, instanța de insolvabilitate a emis o hotărâre neîntemeiată, nu a elucidat multiaspectual circumstanțele cauzei, nu a respectat caracterul contradictoriu al procesului, precum și nu a aplicat corect normele de drept ce guvernează raportul juridic litigios, completul specializat pentru examinarea litigiilor ce țin de aplicarea Legii insolvabilității din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia necesității admiterii recursului declarat de reprezentantul terțului poprit SC „Decormax-SBB” SRL, avocatul Aureliu Scorțescu, casării hotărârii Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2017, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău.

La rejudecarea cauzei, instanța inferioară urmează să țină cont de cele menționate, să stabilească circumstanțele care au importanță pentru soluționarea speței, să cerceteze și să verifice suportul probator administrat de litiganți și să asigure caracterul contradictoriu al procesului, iar drept consecință, reexaminând

cauza, să emită o hotărâre legală și întemeiată cu respectarea normelor de drept material și procedural pertinente speței.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței și art. 445 alin. (1) lit.c), art. 445 alin. (2) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea litigiilor ce țin de aplicarea Legii insolvenței din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

A admite recursul declarat de reprezentantul terțului poprit societatea comercială „Decormax-SBB” societate cu răspundere limitată, avocatul Aureliu Scorțescu împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2017.

A casa hotărârea Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2017 adoptată în cauza civilă intentată la cererea depusă de lichidatorul societății cu răspundere limitată „Artasbocem”, în procedura falimentului, administratorul autorizat Alexandru Verdeș împotriva societății comerciale „Decormax-SBB” societate cu răspundere limitată cu privire la validarea popririi și încasarea datoriei în sumă de 699 977,21 de lei.

A trimite cauza civilă intentată la cererea depusă de lichidatorul societății cu răspundere limitată „Artasbocem”, în procedura falimentului, administratorul autorizat Alexandru Verdeș împotriva societății comerciale „Decormax-SBB” societate cu răspundere limitată cu privire la validarea popririi și încasarea datoriei în sumă de 699 977,21 de lei, spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic

Iuliana Oprea

Valeriu Doagă